



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/124/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн:
Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар
Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр
Утас: 8511-6555
Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	Error! Bookmark not defined.
Аудитын гол асуудал	Error! Bookmark not defined.
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	12
3.5.3 Нэмэлт төсөв.....	13
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ



ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024. 02. 25 № 119

танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ИХТАМИР
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА Н.НОМИН-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ихтамир сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэг дурдсан алдаа зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Ихтамир сумын ЭМТ нь тайланд онд 16,140.0 мянган төгрөгийн эмнэлгийн хэрэгслийг хэрэгцээ шаардлага, батлагдсан төсвөөс хэтрүүлэн их хэмжээгээр худалдан авч зарцуулж төсвийг арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3, 4.2.7 дэх заалтуудад нийцэхгүй, аудитын "нийцсэн бөгөөд зохистой" байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд ЭМЯ-аас 33,238.5 мянган төгрөгийн бараа материал, 74,404.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 29.0 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 8 үндсэн зорилтын хүрээнд 45 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Ихтамир сумын Засаг даргаас 71.6 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	87,050,866.05	69,478,218.98
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	51,476,903.15	20,368,733.24
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	51,476,903.15	20,368,733.24
3121	Төгрөг	51,476,903.15	20,368,733.24
31211	Төрийн сангийн харилцах	51,476,903.15	20,368,733.24
33	АВЛАГА		19,340,616.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		19,340,616.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	35,573,962.90	29,768,869.74
351	Түүхий эд материал	35,193,318.40	24,945,799.24
35130	Эм боох материал	35,193,318.40	24,945,799.24
354	Хангамжийн материал	380,644.50	4,823,070.50
35420	Аж ахуйн материал		1,625,100.00
35460	Хүнсний материал	380,644.50	3,197,970.50
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	436,702,315.80	439,566,843.38
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	436,702,315.80	439,566,843.38
392	Биет хөрөнгө	423,756,315.80	426,620,843.38
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	310,067,700.00	330,067,700.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 74,987,772.32	- 96,088,455.68
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	175,393,585.00	160,731,585.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 95,116,938.11	- 107,638,950.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	155,707,504.21	223,002,376.41
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 85,962,012.39	- 112,354,999.94
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,420,064.90	42,420,064.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 8,797,933.76	- 18,491,566.92
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,720,000.00	10,720,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,687,881.73	- 5,746,909.51
393	Биет бус хөрөнгө	12,946,000.00	12,946,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,946,000.00	12,946,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	523,753,181.85	509,045,062.36
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	523,753,181.85	509,045,062.36
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	523,753,181.85	509,045,062.36
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	218,030,800.52	218,030,800.52
51101	Өмч: - төрийн	218,030,800.52	218,030,800.52
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-97,118,341.64	- 111,826,461.13
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-97,118,341.64	- 97,118,341.64
51220	Тайлант үеийн үр дүн		- 14,708,119.49
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	402,840,722.97	402,840,722.97
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	523,753,181.85	509,045,062.36

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	883,459,108.36	1,043,647,863.61
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	142,911,658.36	108,980,147.26
120	Нийтлэг татварын бус орлого	142,911,658.36	108,980,147.26
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	142,911,658.36	108,980,147.26
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,336,800.00

Архангай аймгийн Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	68,871,006.00	74,404,872.20
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	74,040,652.36	33,238,475.06
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	740,547,450.00	934,667,716.35
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	37,873,600.00	60,595,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	37,873,600.00	60,595,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	702,673,850.00	854,731,500.35
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	702,673,850.00	854,731,500.35
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	885,848,878.02	1,058,355,983.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	885,848,878.02	1,058,355,983.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	885,835,878.02	1,054,140,174.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	423,865,737.85	546,594,788.42
210101	Үндсэн цалин	221,405,564.49	305,873,209.75
210102	Нэмэгдэл	135,640,261.00	163,486,213.76
210104	Урамшуулал	57,822,961.36	56,071,559.91
210105	Гэрээт ажлын хөлс	8,996,951.00	21,163,805.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,775,378.00	69,061,452.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,082,164.00	47,528,052.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,972,291.00	5,464,654.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,177,713.00	4,354,081.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	775,302.00	1,060,732.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,767,908.00	10,653,933.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,373,600.00	51,544,991.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,674,333.00	6,460,979.00
210302	Түлш, халаалт	25,931,267.00	31,606,212.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,768,000.00	13,477,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,290,835.00	72,356,522.84
210401	Бичиг хэрэг	3,936,030.00	8,154,910.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,939,790.00	44,039,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,297,387.00	6,474,299.84
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,501,460.00	2,252,220.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,616,168.00	11,435,593.00
2105	Нормативт зардал	195,488,667.83	159,856,887.72
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	179,667,704.83	138,326,642.72
210502	Хоол, хүнс	11,590,463.00	16,530,245.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,230,500.00	5,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,621,236.00	25,410,290.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,458,836.00	3,021,000.00
210604	Урсгал засвар	12,162,400.00	22,389,290.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,774,000.00	5,339,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,774,000.00	5,339,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,410,746.00	7,850,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	7,201,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	270,400.00	500,000.00

Архангай аймгийн Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210803	Даатгалын үйлчилгээ	108,900.00	108,900.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5,031,446.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,235,677.34	116,126,242.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,769,811.00	31,695,897.50
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	75,465,866.34	84,430,344.62
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,000.00	4,215,809.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,215,809.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,215,809.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13,000.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>-2,389,769.66</u>	<u>-14,708,119.49</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-2,389,769.66</u>	<u>-14,708,119.49</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>784,887,350.00</u>	<u>916,663,900.35</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		<u>1,336,800.00</u>
120	Нийтлэг татварын бус орлого		<u>1,336,800.00</u>
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого		<u>1,336,800.00</u>
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		<u>1,336,800.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	784,887,350.00	915,327,100.35
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	37,873,600.00	60,595,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	37,873,600.00	60,595,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	747,013,750.00	854,731,500.35
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	747,013,750.00	854,731,500.35
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>729,683,046.85</u>	<u>934,882,070.26</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	729,683,046.85	934,882,070.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	729,670,046.85	930,666,261.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	423,865,737.85	546,594,788.42
210101	Үндсэн цалин	221,405,564.49	305,873,209.75
210102	Нэмэгдэл	135,640,261.00	163,486,213.76
210104	Урамшуулал	57,822,961.36	56,071,559.91
210105	Гэрээт ажлын хөлс	8,996,951.00	21,163,805.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,775,378.00	69,061,452.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,082,164.00	47,528,052.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,972,291.00	5,464,654.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,177,713.00	4,354,081.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	775,302.00	1,060,732.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,767,908.00	10,653,933.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,373,600.00	51,544,991.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,674,333.00	6,460,979.00
210302	Түлш, халаалт	25,931,267.00	31,606,212.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,768,000.00	13,477,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,218,517.00	73,311,687.54

Архангай аймгийн Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210401	Бичиг хэрэг	3,927,900.00	8,155,020.00
210402	Тээвэр, шатахуун	38,859,030.00	43,910,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,314,587.00	6,474,299.84
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	3,061,174.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,617,000.00	11,710,693.70
2105	Нормативт зардал	118,974,330.00	118,180,341.10
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	105,619,100.00	93,696,048.50
210502	Хоол, хүнс	9,106,190.00	19,484,292.60
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,249,040.00	5,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,734,533.00	26,737,890.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,462,933.00	3,733,600.00
210604	Урсгал засвар	12,271,600.00	23,004,290.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,774,000.00	5,339,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,774,000.00	5,339,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,410,746.00	8,228,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		7,579,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	270,400.00	500,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	108,900.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		40,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5,031,446.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,543,205.00	31,667,611.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,543,205.00	31,667,611.20
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,000.00	4,215,809.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13,000.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>55,204,303.15</u>	<u>- 18,218,169.91</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	5,080,000.00	12,890,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,080,000.00	12,890,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	5,080,000.00	12,890,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,080,000.00	12,890,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>- 5,080,000.00</u>	<u>- 12,890,000.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	50,124,303.15	- 31,108,169.91
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		51,476,903.15
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		20,368,733.24

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	218,030,800.52	402,840,722.97	- 97,118,341.64	523,753,181.85
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	- 14,708,119.49	- 14,708,119.49
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	218,030,800.52	402,840,722.97	- 97,118,341.64	523,753,181.85

Архангай аймгийн Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	218,030,800.52	402,840,722.97	- 97,118,341.64	523,753,181.85
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	218,030,800.52	402,840,722.97	- 97,118,341.64	523,753,181.85
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-14,708,119.49	-14,708,119.49
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	218,030,800.52	402,840,722.97	- 111,826,461.13	509,045,062.36

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	952,850,100.00	943,556,261.26	9,293,838.74	99.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	952,850,100.00	943,556,261.26	9,293,838.74	99.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	952,850,100.00	943,556,261.26	9,293,838.74	99.02
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	549,295,000.00	546,594,788.42	2,700,211.58	99.51
210101	Үндсэн цалин	346,913,600.00	305,873,209.75	41,040,390.25	88.17
210102	Нэмэгдэл	124,001,400.00	163,486,213.76	-39,484,813.76	131.84
210104	Урамшуулал	56,970,800.00	56,071,559.91	899,240.09	98.42
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,409,200.00	21,163,805.00	245,395.00	98.85
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	69,787,100.00	69,061,452.00	725,648.00	98.96
210201	Тэтгэврийн даатгал	48,137,600.00	47,528,052.00	609,548.00	98.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,412,400.00	5,464,654.00	-52,254.00	100.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,329,900.00	4,354,081.00	-24,181.00	100.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,082,500.00	1,060,732.00	21,768.00	97.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,824,700.00	10,653,933.00	170,767.00	98.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,760,800.00	51,544,991.00	4,215,809.00	92.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,937,400.00	6,460,979.00	1,476,421.00	81.40
210302	Түлш, халаалт	31,788,200.00	31,606,212.00	181,988.00	99.43
210303	Цэвэр, бохир ус	16,035,200.00	13,477,800.00	2,557,400.00	84.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	74,578,700.00	73,311,687.54	1,267,012.46	98.30
210401	Бичиг хэрэг	8,730,000.00	8,155,020.00	574,980.00	93.41
210402	Тээвэр, шатахуун	43,910,500.00	43,910,500.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,885,000.00	6,474,299.84	410,700.16	94.03
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,360,000.00	3,061,174.00	298,826.00	91.11
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,693,200.00	11,710,693.70	-17,493.70	100.15
2105	Нормативт зардал	118,271,300.00	118,180,341.10	90,958.90	99.92
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	93,706,000.00	93,696,048.50	9,951.50	99.99
210502	Хоол, хүнс	19,565,300.00	19,484,292.60	81,007.40	99.59
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00	100.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,760,300.00	39,627,890.00	132,410.00	99.67
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,625,300.00	16,623,600.00	1,700.00	99.99
210604	Урсгал засвар	23,135,000.00	23,004,290.00	130,710.00	99.44
2107	Томилолт, зочны зардал	5,339,000.00	5,339,000.00	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,339,000.00	5,339,000.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,389,400.00	8,228,500.00	160,900.00	98.08
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,587,500.00	7,579,600.00	7,900.00	99.90
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	500,000.00	150,000.00	76.92
210803	Даатгалын үйлчилгээ	109,000.00	108,900.00	100.00	99.91
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,900.00	40,000.00	2,900.00	93.24
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,668,500.00	31,667,611.20	888.80	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,668,500.00	31,667,611.20	888.80	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	952,850,100.00	913,784,891.35	40,402,008.65	95.90
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	60,595,600.00	56,379,791.00	4,215,809.00	93.04
132001	Орон нутгийн төсвөөс	60,595,600.00	56,379,791.00	4,215,809.00	93.04
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	839,440,800.00	854,731,500.35	-15,290,700.35	101.98
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	839,440,800.00	854,731,500.35	-15,290,700.35	101.98
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,336,800.00	1,336,800.00	0.00	100.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	51,476,900.00		51,476,900.00	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		51,476,903.15	-51,476,903.15	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		20,368,733.24	-20,368,733.24	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	27	27	0	
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21	21	-	100
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	-	100

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 547,702.7 мянган төгрөгийн 2 алдаа илэрснийг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Цалингийн зардлын дансны бичилтийг шалгахад 1-12 сарын 546,594.8 мянган төгрөгийн олговол зохих цалингийн дүнгээр цалингийн зардлын данс руу бичилт хийгээгүй, цалингийн суутгалуудаас зардал бичилт хийсэн байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1-р хавсралтаар баталсан “Төсөвт байгууллагуудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ыг зөрчсөн, ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

- Бараа материалын орлогыг давхардуулж авсан 717.9 мянган төгрөг, бараа материалыг орлого аваагүй орхигдуулсан 390.0 төгрөг нийт 1107.9 мянган төгрөгийн алдааг бараа материалын тайланд тусгуулсан. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1-р хавсралтаар баталсан “Төсөвт байгууллагуудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ыг зөрчсөн, “иж бүрэн байх”, “ангилал” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 16,740.0 мянган төгрөгийн зөрчил ¹ илэрсэнд зөрчлийг таслан зогсоох арилгуулах албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар зөрчилтэй асуудал илэрсэн нь материаллаг бус гэж үзсэн, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 6,669.9 мянган төгрөг тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудалтай холбоотой 2 зөрчил илэрсэнд албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Эм эмнэлгийн хэрэгсэл болох нэг удаагийн үзлэгийн бээлийг 16,740.0 мянган төгрөгөөр их хэмжээгээр худалдан авч бөөн дүнгээр зарлагаддаг, төсвийн хөрөнгийг хэрэгцээ шаардлагаас хэтрүүлэн, их хэмжээгээр, арвилан хэмнэлтгүйгээр зарцуулсан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийг хэмнэлтийн Засгийн газрын 43 дугаар тогтоол болон Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох байх албан шаардлага хүргүүлээ.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	1	546,594.8			1	546,594.8	1	546,594.8				
Дүн	1	546,594.8			1	546,594.8	1	546,594.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хэрэгцээнээс их материал худалдан авч зарцуулсан	1	16,740.0			1	16,740.0						
Дүн	1	16,740.0			1	16,740.0						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
							Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах ажиллагааг үнийн судалгаа авч харьцуулалт хийж зохион байгуулаагүй.	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		